

Република Србија
УСТАВНИ СУД
Број: IУз- 78/2019
04.07. 2019. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПОВЕРЕНИК ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ
ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА
О ЛИЧНОСТИ
Број 073-17-890/18-02
05-07-2019 20 __ год.
Београд

Уставни суд, Мало веће у саставу: судија Тајјана Ђуркић, председник Већа и судије Сабахудин Тахировић и др Драгана Коларић, чланови Већа, на основу члана 167. став 1. тачка 1. Устава, на седници Већа одржаној 18. јуна 2019. године, донео је

ЗАКЉУЧАК

Одбацује се предлог за оцену уставности одредбе члана 102. став 1. Закона о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 104/09, 10/15 и 36/18).

Образложење

Уставном суду поднет је предлог за оцену уставности одредбе члана 102. став 1. Закона о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 104/09, 10/15 и 36/18). У предлогу се наводи да се оспореном одредбом Закона у делу који гласи: „не могу се учинити доступним јавности“, нарушавају уставна начела владавине права из члана 3. Устава и забране смањивања достигнутог нивоа људских права из члана 20. став 2. Устава. Поред тога, подносилац предлога сматра да се истом одредбом, такође, нарушава и начело јединства правног поретка из члана 4. став 1. и члана 194. став 1. Устава, јер је Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја на системски начин уређено право на приступ информацијама од јавног значаја, па се питања која су уређена тим законом не могу другачије уређивати посебним законом, с обзиром на то да законодавац системским законом није предвидео ту могућност. У предлогу се такође наводи да оспорена одредба Закона није у сагласности са одредбама члана 51. Устава, којима је зајемчено право на обавештеност, јер подносилац сматра да се предвиђеним законским решењем практично укида могућност за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја које се односе на информације од јавног значаја обухваћене оспореном одредбом Закона. Подносилац у предлогу наводи и да оспорено законско решење није у сагласности ни са одредбом члана 141. став 1. Устава, којом је утврђено да је Војска Србије под демократском и цивилном контролом.

У спроведеном претходном поступку, Уставни суд најпре констатује да је овај суд већ донео Закључак IУз- 165/2018 од 17. јануара 2019. године, којим је одбацио предлог истог предлагача у погледу оцене уставности одредаба члана 102. Закона о одбрани, и то у односу на одредбе члана 51. Устава, којима се јемчи право на обавештеност и члана 141. став 1. Устава, којом је

утврђено да је Војска Србије под демократском и цивилном контролом. Наведени закључак је достављен подносиоцу предлога 27. фебруара 2019. године, тако да је исти у потпуности упознат са разлозима за одбацивање поднетог предлога.

Поводом навода предлагача да оспорена одредба Закона није у сагласности са начелом владавине права из члана 3. Устава и забраном смањења достигнутог нивоа људских права из члана 20. став 2. Устава, Уставни суд указује на то да подносилац предлога није навео уставноправне разлоге за оспоравање законске одредбе у односу на наведене одредбе Устава, већ их је само цитирао у предлогу. Међутим, Уставни суд и овом приликом истиче став Суда заузет у својој Одлуци ІУз-479/2014 од 9. априла 2015. године („Службени гласник РС“, број 61/15) када је посебно разматрао и питање шта је суштина и циљ уставне гаранције заштите достигнутог нивоа људских и мањинских права из члана 20. став 2. Устава. Полазећи од тога да се људска и мањинска права и слободе јемче Уставом, из чега следи да Устав утврђује која то конкретна права грађана имају значај неotuђивих људских и мањинских права и слобода, због чега се њихово остваривање и јемчи самим Уставом, Уставни суд је стао на становиште да се појам тзв. „стечених људских и мањинских права“ односи на права и слободе које су зајемчене самим Уставом, а њихов „достигнути ниво“ на врсту права и слобода које су зајемчене. Из наведеног даље следи оцена Уставног суда да је суштина и циљ уставне гаранције о забрани смањења достигнутог нивоа људских и мањинских права у својеврсном самоограничењу уставотворца да ни променама највишег правног акта не може бити укинута неко право или слобода који су претходно били зајемчени. Према ставу Суда, то, *a contrario*, значи да се законом прописани начин остваривања једног Уставом зајемченог људског или мањинског права или слободе не може сматрати стеченим правом, те се зато ни промене у законском уређивању начина на који се конкретно људско или мањинско право (слобода) остварује не би могле довести у уставноправну везу са одредбом члана 20. став 2. Устава. Суд је оценио да би другачије схватање суштине одредбе члана 20. став 2. Устава онемогућило законодавца да уређује друштвене односе у зависности од промена које у тим односима настају, односно онемогућило би га да укида до тада постојеће или уводи нове законске институте сагласно насталим друштвеним потребама.

У погледу навода подносиоца предлога да оспорена одредба Закона није у сагласности са одредбама члана 4. став 1. и члана 194. став 1. Устава, којима је утврђено јединство правног поретка, Уставни суд указује на то да је управо оспореном одредбом Закона о одбрани прописано да се тајни подаци који се односе на систем одбране државе штите у складу са системским законом којим се уређује заштита тајности података, као и да је самим Законом о приступу информација од јавног значаја предвиђено да један од разлога за искључење права на приступ информацијама од јавног значаја јесте претња озбиљне угрожености одбране земље, националне или јавне безбедности или међународних односа.

Полазећи од свега наведеног, Уставни суд је, сагласно одредби члана 36. став 1. тачка 5) Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, бр. 109/07, 99/11, 18/13 – Одлука УС, 40/15 – др. закон и 103/15), одбацио поднети предлог као неоснован.

Сагласно изложеном, Уставни суд је на основу одредаба члана 42в став 1. тачка 2) и члана 47. став 2. Закона о Уставном суду, донео Закључак као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
СУДИЈА
Татјана Ђуркић, с.р.

За тачност отправка:

Јованка Ђурић